



SATVERSMES TIESA

LĒMUMS

PAR TIESVEDĪBAS IZBEIGŠANU LIETĀ NR. 2024-19-01

Rīgā

2025. gada 30. maijā

Satversmes tiesa šādā sastāvā: tiesas sēdes priekšsēdētāja Irēna Kucina, tiesneši Anita Rodiņa, Jānis Neimanis, Jautrīte Briede, Veronika Krūmiņa, Mārtiņš Mits un Juris Juriss,

pēc AS "4finance" pieteikuma,

pamatojoties uz Latvijas Republikas Satversmes 85. pantu un Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu, 17. panta pirmās daļas 11. punktu, 19.² un 28.¹ pantu,

rakstveida procesā 2025. gada 30. aprīļa tiesas sēdē izskatīja lietu

"Par Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 4.¹ panta pirmās, otrās un ceturtais daļas un 17. panta 7.¹ daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 105. panta pirmajam un trešajam teikumam".

Satversmes tiesa konstatēja:

1. Saeima 2017. gada 28. jūlijā pieņēma Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumu, kas stājās spēkā 2018. gada 1. janvārī. Ar 2023. gada 7. decembra likumu "Grozījumi Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumā", kas stājās spēkā 2024. gada 1. janvārī, likums tika papildināts ar 4.¹ pantu un tā 17. pants tika papildināts ar

7.¹ daļu. Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 4. panta pirmā, otrā un ceturtā daļa nosaka:

“(1) Neatkarīgi no šā likuma 4. panta otrās daļas 1. punkta noteikumiem kredītiestādes vai patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzēji, kuri ir šā likuma 2. panta pirmās daļas 1. punkta “a” apakšpunktā minētie iekšzemes uzņēmumi un 2. panta pirmās daļas 2. punktā minētās pastāvīgās pārstāvniecības, taksācijas gadā veic nodokļa piemaksu.

(2) Šā panta piemērošanai taksācijas gads ir pārskata gads, kurā šā panta pirmajā daļā minētie iekšzemes uzņēmumi Valsts ieņēmumu dienestam iesniedz pirmstaksācijas gada uzņēmuma gada pārskatu vai šā panta pirmajā daļā minētās pastāvīgās pārstāvniecības iesniedz pirmstaksācijas gada peļņas vai zaudējumu aprēķinu, kas sagatavots atbilstoši šā likuma 4. panta divpadsmitajai daļai.

(4) Taksācijas gada nodokļa piemaksas aprēķinā iekļauj šādu informāciju:

1) taksācijas gads, par kuru tiek veikts nodokļa piemaksas aprēķins;
2) pirmstaksācijas gada peļņas vai zaudējumu aprēķina summa pēc nodokļiem;

3) pirmstaksācijas gada peļņas vai zaudējumu aprēķinā norādītā ienākuma daļa, par kuru nodokļa maksātājs turpmāk ir tiesīgs samazināt ar nodokli apliekamajā bāzē iekļauto dividenžu vai dividendēm pielīdzināto izmaksu apmēru;

4) ar nodokli apliekamā summa, kas aprēķināta, no šīs daļas 2. punktā minētās summas atņemot šīs daļas 3. punktā minēto summu;

5) nodokļa piemaksas summa, kas aprēķināta, šīs daļas 4. punktā minētajai summai piemērojot 20 procentu likmi;

6) samaksātā nodokļa summa par taksācijas gadā aprēķināto šā likuma 4. panta otrās daļas 1. punktā minēto ar nodokli apliekamo objektu (izņemot ārkārtas dividendes);

7) budžetā maksājamā nodokļa piemaksas summa, kas aprēķināta, no šīs daļas 5. punktā minētās aprēķinātās summas atņemot šīs daļas 6. punktā minēto aprēķināto summu.”

Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 17. panta 7.¹ daļa nosaka:

“(7¹) Nodokļa maksātājs ir tiesīgs šajā likumā noteiktajā kārtībā aprēķināto nodokli, kas aprēķināts par šā likuma 4. panta otrās daļas 1. punktā (izņemot ārkārtas dividendes) minēto ar nodokli apliekamo objektu, hronoloģiskā secībā samazināt par šā likuma 4.¹ pantā noteiktajā kārtībā iepriekš samaksāto nodokļa piemaksu.”

2. Pieteikuma iesniedzēja – AS “4finance” (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja) – uzskata, ka Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 4.¹ panta pirmā, otrā un ceturta daļa un 17. panta 7.¹ daļa (turpmāk – apstrīdētās normas) neatbilst Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 105. panta pirmajam un trešajam teikumam.

2.1. Pieteikuma iesniedzēja ir patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzēja, kura ietilpst uzņēmumu grupā un kurai ir vairāki Eiropas Savienības dalībvalstīs reģistrēti meitasuzņēmumi, kā arī viens mātesuzņēmums. No meitasuzņēmumiem tā saņem dividendes, no kurām meitasuzņēmuma rezidences valstī jau ir ieturēts uzņēmumu ienākuma nodoklis un kuras Pieteikuma iesniedzēja tālāk izmaksā mātesuzņēmumam.

Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 6. panta pirmā daļa nosaka uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātāja tiesības samazināt ar šo nodokli apliekamajā bāzē iekļauto dividenžu apmēru par dividendēm, kas saņemtas no dividenžu izmaksātāja, kurš tā rezidences valstī ir uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātājs, vai tādas dividendes, no kurām to izmaksas valstī ir ieturēts nodoklis (turpmāk – caurplūstošās dividendes). Savukārt šā panta otrā daļa paredz: ja taksācijas periodā saņemto šā panta pirmajā daļā minēto dividenžu apjoms ir lielāks par aprēķināto dividenžu apmēru, starpību var attiecināt uz nākamajiem taksācijas periodiem, samazinot apliekamajā bāzē iekļaujamo dividenžu apmēru (turpmāk – uzkrātās caurplūstošās dividendes).

Taču ar apstrīdētajām normām Pieteikuma iesniedzējai ir liegtas tiesības hronoloģiski samazināt uzņēmumu ienākuma nodokļa piemaksas (turpmāk arī – nodokļa piemaksa) bāzi par uzkrātajām caurplūstošajām dividendēm, kas tika saņemtas no 2018. gada līdz 2022. gada beigām. Atbilstoši šīm normām nodokļa

piemaksas bāzi drīkst samazināt tikai par tām caurplūstošajām dividendēm, kas iekļautas peļņas vai zaudējumu aprēķinā tajā taksācijas gadā, uz kura bāzes tiek aprēķināta nodokļa piemaksa.

Pieteikuma iesniedzējai 2024. gadā neradīsies pienākums maksāt nodokļa piemaksu. Tomēr tās pamattiesību aizskārums būs konstatējams nākamajos gados. Piemēram, ja 2025. gadā peļņa pēc nodokļiem un attiecīgajā taksācijas gadā saņemto caurplūstošo dividenžu izslēgšanas būs 2 000 000 *euro*, tad šajā gadā tai būs pienākums maksāt nodokļa piemaksu 400 000 *euro*. Savukārt uzņēmumu ienākuma nodoklis Pieteikuma iesniedzējai vēl ilgu laiku nebūs jāmaksā, jo uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi var samazināt arī par uzkrātajām caurplūstošajām dividendēm. Pieteikuma iesniedzēja līdz pat 2040. gadam nevarēs izmantot Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 17. panta 7.¹ daļā paredzēto iespēju samazināt aprēķināto uzņēmumu ienākuma nodokli par iepriekš samaksāto nodokļa piemaksu, lai to izmantotu savā saimnieciskajā darbībā.

Ar apstrīdētajām normām ir pārkāptas Eiropas Savienības Padomes 2011. gada 30. novembra direktīvas Nr. 2011/96/ES par kopējo sistēmu nodokļu uzlikšanai, ko piemēro mātesuzņēmumiem un meitasuzņēmumiem, kuri atrodas dažādās dalībvalstīs (turpmāk – direktīva 2011/96) prasības un Pieteikuma iesniedzējai aizskartas Satversmes 105. pantā ietvertās tiesības uz īpašumu.

2.2. Direktīva 2011/96 visām Eiropas Savienības dalībvalstīm nosaka pienākumu novērst nodokļu dubultu uzlikšanu peļņai, ko vienā dalībvalstī reģistrēts mātesuzņēmums sadalījis ar meitasuzņēmumu, kurš atrodas citā dalībvalstī. Viens un tas pats ienākums ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekams tikai vienu reizi.

Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 4.¹ panta ceturtās daļas 3. punkts, to piemērojot kopsakarā ar šā likuma 6. panta otro daļu, ir pretrunā ar direktīvas 2011/96 4. panta 1. punkta “a” apakšpunktu. Proti, noteikumu, ka mātesuzņēmuma dalībvalsts atturas no nodokļa uzlikšanas dividendēm, kuras mātesuzņēmums saņem no citas dalībvalsts meitasuzņēmuma, jeb – citiem vārdiem – caurplūstošajām dividendēm.

Direktīva 2011/96 aizliedz ne tikai tiešu, bet arī netiešu nodokļu uzlikšanu caurplūstošajām dividendēm. Apstrīdētās normas pieļauj tādu situāciju, ka uzņēmumu ienākuma nodokļa atbrīvojums caurplūstošajām dividendēm piemērojams tikai tad, ja attiecīgajā taksācijas periodā, kad tiek sadalīta peļņa, mātesuzņēmumam veidojas ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekams ienākums. Tas iespējams, ja Pieteikuma iesniedzēja neizmanto tiesības ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo bāzi samazināt par uzkrātajām caurplūstošajām dividendēm. Tikai tad ir iespējams ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo objektu samazināt par iepriekš samaksāto nodokļa piemaksu.

2.3. Apstrīdētās normas uzliek Pieteikuma iesniedzējai pienākumu maksāt nodokļa piemaksu, balstoties uz iepriekšējā taksācijas periodā gūto peļņu. Regulējums, kas paredz personai pienākumu maksāt nodokli, ietilpst Satversmes 105. pantā noteikto pamattiesību tvērumā, un šāds pienākums vienmēr nozīmē tiesību uz īpašumu ierobežojumu.

Apstrīdētajās normās ietvertais pamattiesību ierobežojums nav noteikts ar likumu, jo apstrīdētās normas nav pieņemtas pienācīgā kārtībā. Ar apstrīdētajām normām radītā Pieteikuma iesniedzējas tiesību uz īpašumu ierobežojuma leģitīmais mērķis ir sabiedrības labklājības aizsardzība. Taču šāds mērķis nevar attaisnot direktīvas 2011/96 prasību pārkāpumu. Izraudzītie līdzekļi nav piemēroti leģitīmā mērķa sasniegšanai, jo apstrīdētās normas neatbilst direktīvai 2011/96. Tāpat pastāv vairākas alternatīvas, ar kurām vienlīdz efektīvi var tikt sasniegts ierobežojuma leģitīmais mērķis.

Labums, ko sabiedrība iegūst no apstrīdētajās normās noteiktā ierobežojuma, ir mazāks par Pieteikuma iesniedzējai nodarīto kaitējumu. Tā kā Pieteikuma iesniedzējai nodokļa piemaksa katru gadu veidosies vairāku tūkstošu *euro* apmērā un to ilgstoši nebūs iespējams izmantot, lai samazinātu ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo objektu, tai rodas pārmērīgi papildu izdevumi.

2.4. Pieteikuma iesniedzēja daļu no uzkrātajām caurplūstošajām dividendēm izmantojusi, lai segtu saimnieciskās darbības zaudējumus no tās veiktajām mātesuzņēmuma funkcijām. Tā kā Pieteikuma iesniedzējai no meitasuzņēmumiem saņemtās dividendes ir pilnā apmērā jāpārskaita tālāk savam

mātesuzņēmumam, Pieteikuma iesniedzējai tuvākajos gados zaudējumu segšanai izmantotās dividendes būs jāatgūst ar savas saimnieciskās darbības peļņu.

Atbilstoši direktīvai 2011/96 nebūtu pieļaujams, ka mātesuzņēmumam pārskaitāmās uzkrātās caurplūstošās dividendes tiek apliktas ar uzņēmumu ienākuma nodokli. Tomēr tad, ja Pieteikuma iesniedzēja gūs peļņu un atgūs zaudējumu segšanai izmantoto uzkrāto caurplūstošo dividenžu daļu, Pieteikuma iesniedzējas peļņa tiks uzskatīta par tās saimnieciskās darbības peļņu. No tās atbilstoši Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 4.¹ pantam tai būs pienākums maksāt nodokļa piemaksu. Turpretim, aprēķinot uzņēmumu ienākuma nodokli, minētie saimnieciskās darbības rezultāti netiks aplikti ar nodokli, jo Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 6. panta otrā daļa paredz izmaksājamo dividenžu summas segšanu ar uzkrātajām caurplūstošajām dividendēm.

Pieteikuma iesniedzēja norāda: ja 2024. gadā būtu iespējams no tās gūtās peļņas atgūt vairākus desmitus miljonu *euro* no uzkrātajām caurplūstošajām dividendēm, kuras tika izmantotas zaudējumu segšanai, tad tā varētu lemt par visas iepriekšējos gados gūtās peļņas sadali un dividenžu izmaksu. Tā kā peļņa tiktu sadalīta un uzkrātās caurplūstošās dividendes tiktu izmaksātas, uzņēmumu ienākuma nodoklis būtu 0 *euro*, bet nodokļa piemaksas apmērs – vairāki miljoni *euro*. Ja turpmākajos gados Pieteikuma iesniedzēja vairs nesaņemtu caurplūstošās dividendes vai piemērotu apstrīdētās normas jaunām saņemtajām caurplūstošajām dividendēm, tad uzņēmumu ienākuma nodokļa bāze būtu vienāda ar piemaksas bāzi. Savukārt iepriekš samaksātā nodokļa piemaksa vairāku miljonu *euro* apmērā paliktu valsts budžetā. Pieteikuma iesniedzējai nebūtu reālu iespēju izmantot Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 17. panta 7.¹ daļā ietvertās tiesības – ar uzņēmumu ienākuma nodokli aplikamo objektu samazināt par iepriekš samaksāto nodokļa piemaksu – saprātīgā termiņā, jo turpmākās nodokļa piemaksas bāzes būtu vienādas ar maksājamā uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzēm un savstarpēji ieskaitītas, atstājot minēto summu iesaldētu valsts budžetā uz ilgu laiku.

3. Institūcija, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Saeima – uzskata, ka apstrīdētās normas atbilst Satversmes 105. panta pirmajam un trešajam teikumam.

Saeima ar apstrīdētajām normām ir pārņēmusi direktīvas 2011/96 4. panta 1. punkta "a" apakšpunktā noteiktās prasības.

2017. gada 28. jūlijā Saeima pieņēma Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumu, ar kuru tika ieviesta jauna uzņēmumu ienākuma nodokļa sistēma. Tā paredzēja atlikt uzņēmumu ienākuma nodokļa maksāšanu līdz brīdim, kad uzņēmuma peļņa tiek sadalīta vai citādā veidā novirzīta tādiem izdevumiem, kuri nenodrošina uzņēmuma turpmāku attīstību. Šo izmaiņu mērķis bija veicināt tautsaimniecības izaugsmi, mudināt uzņēmumus atstāt lielāku peļņas daļu uzņēmumā un sekmēt investīciju pieaugumu.

Apstrīdētās normas paredz kredītiestādēm un patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzējiem pienākumu maksāt nodokļa piemaksu no pirmstaksācijas gadā gūtās peļņas neatkarīgi no tā, vai peļņa tiek sadalīta. Tajā pašā laikā apstrīdētās normas paredz tiesības peļņas sadales brīdī samazināt maksājamo uzņēmumu ienākuma nodokli par piemaksas apmēru.

Nodokļa piemaksas aprēķinā tiek iekļauti tikai viena taksācijas gada finanšu dati. Tas nozīmē, ka ar nodokļa piemaksu netiek apliktas ne pirmstaksācijas gadā saņemtās caurplūstošās dividendes, ne uzkrātās caurplūstošās dividendes. Tādējādi caurplūstošās dividendes netiek apliktas ar nodokļa piemaksu arī netieši. Turklāt dividendes, par kurām nodokļu maksātājs saskaņā ar Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 6. pantu ir tiesīgs nemaksāt uzņēmumu ienākuma nodokli, tiek atspoguļotas uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarācijā un attiecinātas uz aprēķinātajām dividendēm, kā arī tādām dividendēm, kuras tiek aprēķinātas vēlāk, ja to saņemšanas gadā dividendes netiek aprēķinātas. Tādējādi tiek ievērotas direktīvas 2011/96 prasības.

Apstrīdētās normas ir pieņemtas pienācīgā kārtībā. Pieteikuma iesniedzējas tiesību uz īpašumu ierobežojuma leģitīmie mērķi ir sabiedrības labklājības un citu personu tiesību aizsardzība. Apstrīdētajās normās noteiktais līdzeklis ir piemērots leģitīmo mērķu sasniegšanai. Saeima nepiekrīt Pieteikuma iesniedzējas piedāvātajiem alternatīvajiem risinājumiem.

Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 17. panta 7.¹ daļa paredz, ka uzņēmumu ienākuma nodokli var samazināt par nodokļa piemaksas apmēru

neierobežotā laikā. Tātad apstrīdētās normas neparedz papildu nodokļa slogu, bet gan nodrošina, ka kredītiestādes un patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzēji veic nodokļa samaksu ik gadu atbilstoši gūtajai peļņai. Nodokļa samaksas pienākums tiek pārcelts no peļņas sadales brīža uz katru taksācijas gadu. Labums, ko sabiedrība gūst no apstrīdētajās normās ietvertā pamattiesību ierobežojuma, ir lielāks par personas tiesībām nodarīto kaitējumu.

4. Pieaicinātā persona – Finanšu ministrija – norāda, ka Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 4.¹ panta ceturrtā daļa nosaka nodokļa piemaksas aprēķina mehānismu un tajā ietveramo informāciju. Proti, šajā aprēķinā izmanto datus no pirmstaksācijas gada peļņas vai zaudējumu aprēķinā norādītās summas pēc nodokļiem, kas tiek samazināta arī par caurplūstošo dividenžu summu. Arī šā likuma 6. pants paredz, ka ar uzņēmumu ienākuma nodokli netiek apliktas caurplūstošās dividendes, tostarp uzkrātās caurplūstošās dividendes. Tādējādi šādas dividendes netiek ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliktas dubultā. Līdz ar to netiek pārkāpts direktīvas 2011/96 4. panta 1. punkta “a” apakšpunkts.

No Pieteikuma iesniedzējas paskaidrojumiem redzams, ka tai savas saimnieciskās darbības rezultātā radušies zaudējumi, kas samazinājuši uzņēmumam faktiski pieejamos finanšu līdzekļus, tostarp uzkrātos. Neatkarīgi no uzņēmuma rīcībā esošajiem finanšu līdzekļiem caurplūstošo dividenžu summa uzņēmumu ienākuma nodokļa piemērošanai tiek norādīta pilnā apmērā arī tad, ja tā daļēji vai pilnībā ir izmantota. Tādējādi caurplūstošo dividenžu summa neizdīs, kamēr nodokļa maksātājs nesadalīs peļņu un pilnībā neizmaksās šīs dividendes. Par tām netiks maksāts uzņēmumu ienākuma nodoklis.

Nodokļa piemaksas aprēķinā tiek iekļauti tikai tie dati, kas attiecas uz peļņas daļu, kuru pirmstaksācijas gadā ir guvis pats uzņēmums. Direktīva 2011/96 neparedz nekādas prasības attiecībā uz paša uzņēmuma saimnieciskās darbības rezultātā gūtās peļņas aplikšanu ar nodokļiem. Tā neregulē arī jautājumus par nodokļa piemaksas piemērošanu peļņas daļai, kuru guvis pats nodokļu maksātājs, un neuzliek pienākumu samazināt ar nodokli aplikamo peļņas daļu par uzkrātajām caurplūstošajām dividendēm.

5. Pieaicinātā persona – Valsts ieņēmumu dienests – norāda, ka pašreizējā uzņēmumu ienākuma nodokļa sistēmā nodokļa maksātājs var pieņemt lēmumu par to, vai ar šo nodokli apliekamā bāze veidosies vai neveidosies. Kad nolemts sadalīt peļņu, lai aprēķinātu uzņēmumu ienākuma nodokli, nodokļa maksātājs uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarācijā norāda aprēķinātās dividendes attiecīgajā periodā un samazina tās par caurplūstošajām dividendēm. Uzņēmumu ienākuma nodokļa likums paredz, ka caurplūstošās dividendes var attiecināt uz nākamajiem taksācijas periodiem, proti, var izmantot ne tikai tajā gadā, kad tās saņemtas no meitasuzņēmuma, bet arī turpmākajos gados. Tādējādi caurplūstošās dividendes netiek apliktas ar uzņēmumu ienākuma nodokli.

Nodokļa piemaksu aprēķina, par pamatu ņemot pirmstaksācijas gada peļņu, kuru atļauts samazināt par tajā pašā gadā saņemtajām caurplūstošajām dividendēm. Tā kā nodokļa piemaksu maksā tikai par iepriekšējā taksācijas gada peļņu, apstrīdētās normas neuzliek nodokļa maksātājam pienākumu to maksāt par uzkrātajām caurplūstošajām dividendēm. Tādējādi caurplūstošās dividendes netiek netieši apliktas ar nodokļa piemaksu un apstrīdētās normas atbilst direktīvas 2011/96 prasībām. Turklāt uzņēmumu ienākuma nodokli varēs samazināt par samaksātās nodokļa piemaksas apmēru.

Ar apstrīdētajām normām nav aizskartas Pieteikuma iesniedzēja tiesības uz īpašumu, kas ietvertas Satversmes 105. pantā. Tikai no komersanta finansiālajiem rādītājiem, saimnieciskās darbības rezultātiem un pieņemtajiem lēmumiem ir atkarīgs, vai Pieteikuma iesniedzējai ir pienākums maksāt uzņēmumu ienākuma nodokli. Ja komersants strādā ar zaudējumiem, caurplūstošo dividenžu apmērs samazina zaudējumu apmēru un tam nav līdzekļu, lai varētu aprēķināt peļņu un izmaksāt caurplūstošās dividendes. Kad tiek gūta peļņa un lemts par tās sadali, tiek aprēķinātas dividendes un uzņēmumu ienākuma nodoklis.

Pieteikuma iesniedzēja tiesību uz īpašumu ierobežojuma legitīmais mērķis ir sabiedrības labklājības aizsardzība. Likumdevēja izraudzītie līdzekļi ir piemēroti legitīmā mērķa sasniegšanai, jo nodrošinās uzņēmumu ienākuma nodokļa ātrāku saņemšanu valsts budžetā, lai varētu tikt nodrošinātas sabiedrības

pamatvajadzības. Patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzējiem tiek paredzēts nevis lielāks nodokļa slogs, bet gan tāda nodokļa samaksas kārtība, kas ļauj ātrāk finansēt valsts vajadzības. Lemjot par iespējamiem grozījumiem Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumā, tika vērtēti vairāki risinājumi. Apstrīdētajās normās ietvertais regulējums tika atzīts par saudzējošāko līdzekli, jo tas neietekmē visus Latvijā darbojošos komersantus.

Pieteikuma iesniedzējas minētajos piemēros aprakstītā grāmatvedības uzskaitē un uzņēmumu ienākuma nodokļa piemērošana atbilst normatīvo aktu regulējumam. Tomēr nevar piekrist apgalvojumam, ka Pieteikuma iesniedzējai būs jāmaksā uzņēmumu ienākuma nodoklis par uzkrātajām caurplūstošajām dividendēm. Samaksāto nodokļa piemaksu turpmākajos gados varēs ņemt vērā un par tās summu samazināt uzņēmumu ienākuma nodokli.

6. Pieaicinātā persona – biedrība “FinTech Latvija Asociācija” – uzskata, ka apstrīdētās normas neatbilst Satversmes 105. panta pirmajam un trešajam teikumam un ir pārkāpts direktīvas 2011/96 4. panta 1. punkta “a” apakšpunktā noteiktais nodokļu dubultas uzlikšanas aizliegums.

Nodokļa piemaksa tiek aprēķināta no iepriekšējā taksācijas gada peļņas vai zaudējumu aprēķina summas pēc nodokļiem. Tomēr šajā aprēķinā netiek ņemts vērā tas, ka uzkrātās caurplūstošās dividendes ir izmantotas, lai segtu komersanta iepriekšējo gadu zaudējumus. Tātad faktiski nodokļa piemaksa tiek samaksāta no uzkrātajām caurplūstošajām dividendēm, kas iepriekšējos gados segušas zaudējumus. Šo caurplūstošo dividenžu summa tiek uzskatīta par Latvijas uzņēmuma peļņu, lai gan patiesībā tā ir daļa no uzkrātajām caurplūstošajām dividendēm. Tādēļ nodokļa piemaksa ir lielāka nekā pats uzņēmumu ienākuma nodoklis, un, lai gan šo summu atbilstoši Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 4.¹ panta ceturtais daļas 6. punktam drīkst samazināt par samaksāto nodokļa summu, uzņēmumam joprojām būs jāiemaksā valsts budžetā nodokļa piemaksa.

Atbilstoši Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 4.¹ pantam nodokļu maksātājs, aprēķinot nodokļa piemaksu par pirmstaksācijas periodu, drīkst ņemt vērā tikai tajā gadā saņemtās caurplūstošās dividendes. Apstrīdētās normas

neparedz tiesības ņemt vērā arī uzkrātās caurplūstošās dividendes. Izmantojot daļu no uzkrātajām caurplūstošajām dividendēm zaudējumu segšanai, Pieteikuma iesniedzējai nebija iespējas tās pilnā apmērā izmaksāt konkrētajā taksācijas gadā un tās būs jāatgūst nākamajos taksācijas gados no savas saimnieciskās darbības peļņas.

Ja uzņēmuma rīcībā nav peļņas, tad nav arī ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamas bāzes, kas varētu radīt pienākumu veikt šā nodokļa samaksu un ko varētu samazināt par iepriekš samaksāto nodokļa piemaksu. Tādēļ uzņēmumam nebūs iespējas izmantot Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 17. panta 7.¹ daļā ietvertās tiesības ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo objektu samazināt par iepriekš samaksāto nodokļa piemaksu. Ja nākotnē uzņēmumam būs peļņa, tad nodokļa piemaksas bāze būs vienāda ar uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi. Tas nozīmē, ka šajos gados nodokļa piemaksa nosegs uzņēmumu ienākuma nodokļa maksājumu. Taču iepriekš samaksāto nodokļa piemaksu nebūs iespējams izmantot ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamā objekta samazināšanai.

Caurplūstošo dividenžu dubulta aplikšana ar nodokli veidojas uzņēmumiem, kuriem no 2018. gada līdz 2022. gada beigām uzkrātas caurplūstošās dividendes un daļa no tām segusi Latvijas uzņēmuma zaudējumus. Līdz brīdim, kad tiks pilnībā atgūta šo izmantoto caurplūstošo dividenžu summa, Latvijas uzņēmuma gūtā peļņa patiesībā būs zaudējumu segšanai izmantotās caurplūstošās dividendes, kuras nedrīkst aplikēt ar nodokli. Dubulta aplikšana ar nodokli veidojas arī tādiem uzņēmumiem, kuriem nākotnē sagaidāmi zaudējumi, – ja šie uzņēmumi saņem caurplūstošās dividendes, kuras noteiktā gadā segs šos zaudējumus, bet nākamajos gados šī zaudējumu segšanai izmantotā caurplūstošo dividenžu daļa būs jāatgūst. Līdz ar Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 4.¹ panta piemērošanu uzkrātās caurplūstošās dividendes, kas iepriekšējo gadu zaudējumu dēļ pārsniedz uzņēmumam šobrīd pieejamo nesadalītās peļņas apmēru, tiek apliktas ar uzņēmumu ienākuma nodokli bez reālas iespējas to atgūt.

Likumdevējs nav ņēmis vērā Latvijas uzņēmuma zaudējumus, kuri uzkrāti no 2018. gada un kuri tam jāsedz no savas turpmākajos taksācijas periodos gūtās peļņas. Šis aspekts tā saucamajā klasiskajā uzņēmumu ienākuma nodokļa modelī,

jo ar to apliekamā bāze tiek samazināta par caurplūstošajām dividendēm. Šāda situācija var rasties, ja uzņēmums peļņu gūst galvenokārt no caurplūstošajām dividendēm, savukārt pārējās saimnieciskās darbības jomas rada zaudējumus. Aprēķinot pārskata gada peļņu vai zaudējumus, tiek ņemti vērā visi saimnieciskās darbības kopējie ieņēmumi un izdevumi. Piemēram, zaudējumi no konkrēta saimnieciskās darbības veida vai atsevišķa darījuma samazina kopējo pārskata gada rezultātu. Šādi zaudējumi tiek segti no peļņas, kas gūta no citiem uzņēmuma darbības veidiem.

Atsevišķos gadījumos nodokļa piemaksa var pārsniegt uzņēmumu ienākuma nodokļa summu. Piemēram, ja kādā no pārskata periodiem uzņēmumam ir zaudējumi, kurus uzreiz nevar segt ar iepriekšējo gadu nesadalīto peļņu, nākamajā gadā nodokļa piemaksa nebūs jāveic. Taču turpmākajos gados, gūstot peļņu, nodokļa piemaksa atbilstoši Uzņēmumu ienākuma nodokļa 4.¹ panta ceturtnās daļas noteikumiem būs jāveic no visas pārskata gada peļņas summas, neraugoties uz to, ka peļņas sadales brīdī atbilstoši Komerclikuma noteikumiem šī summa ir primāri jānovirza iepriekšējo gadu bilances zaudējumu segšanai un tikai tās atlikumu pieļaujams sadalīt kā peļņu un izmaksāt dividendes.

Uzņēmumu ienākuma nodokļa un tā piemaksas aprēķinu atšķirību dēļ atsevišķās situācijās, kas nozarei nav raksturīgas, nodokļa piemaksas novirzīšana uzņēmumu ienākuma nodokļa maksājumos var ieilgt, kā tas ir, piemēram, Pieteikuma iesniedzējas gadījumā. Ja nodokļa maksātājs ilgstoši nesadala peļņu un uzņēmumam neveidosies uzņēmumu ienākuma nodokļa maksājumi, Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 17. panta 7.¹ daļā ietvertu tiesību ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo objektu samazināt par iepriekš samaksāto nodokļa piemaksu izmantošana var prasīt ilgāku laiku.

Latvijā likumdevējs ir direktīvas 2011/96 4. panta 1. punkta "a" apakšpunktu iestrādājis Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 6. pantā, kas attiecas uz uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķinu, un 4.¹ panta ceturtnās daļas 2. un 3. punktā, kas attiecas uz nodokļa piemaksas aprēķinu. Konkrētā taksācijas gada nodokļa piemaksas aprēķinā tiek ņemtas vērā pirmstaksācijas gadā saņemtās caurplūstošās dividendes, un tās netiek apliktas ar nodokli. Uzkrātās caurplūstošās

dividendes netiek ņemtas vērā nodokļa piemaksas aprēķinā, taču tiek ņemtas vērā uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķinā.

9. Pieaicinātā persona – zvērināta advokāte Sandija Novicka – norāda, ka nodokļa piemaksa faktiski ir uzņēmumu ienākuma nodokļa elements un tā tiek aprēķināta par pirmstaksācijas gada peļņu. Ar nodokļa piemaksu apliekamajā bāzē netiek iekļautas caurplūstošās dividendes. Piemēram, aprēķinot nodokļa piemaksu par 2024. gadu, tiek ņemta vērā pirmstaksācijas gada, proti, 2023. gada, peļņa. Savukārt 2023. gadā saņemtās caurplūstošās dividendes ir daļa no nodokļa maksātāja ienākumiem, kas veido šā nodokļa maksātāja peļņu vai arī samazina tā zaudējumus no citiem nodokļa maksātāja saimnieciskās darbības veidiem. Par šīm caurplūstošajām dividendēm nodokļa piemaksa nav jāmaksā, turklāt neatkarīgi no tā, vai un kad šīs dividendes tiks izmaksātas. Nodokļa piemaksa nav jāmaksā arī par peļņu, kas uzkrāta no iepriekšējiem taksācijas gadiem, arī par uzkrātajām caurplūstošajām dividendēm. Turklāt vēlāk, sadalot peļņu un izmaksājot caurplūstošās dividendes, nodokļa maksātājam nav jāmaksā arī uzņēmumu ienākuma nodoklis, jo tas var izmantot Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 6. pantā paredzēto atvieglojumu. Līdz ar to neveidojas nodokļa dubulta uzlikšana caurplūstošajām, arī uzkrātajām, dividendēm.

Nodokļa maksātājs var izmaksāt caurplūstošās dividendes saviem dalībniekiem to saņemšanas gadā kā ārkārtas dividendes vai nākamajos gados. To var darīt, ievērojot Komerclikumu un citus normatīvos tiesību aktus, kas var ierobežot nodokļa maksātāja tiesības sadalīt peļņu. Ne Latvijas, ne Eiropas Savienības tiesību akti nenosaka termiņu, kādā būtu jāizmaksā caurplūstošās dividendes.

Ja no 2018. gada līdz 2022. gada beigām nodokļa maksātājam ir bijuši zaudējumi no saimnieciskās darbības un par šiem periodiem ir uzkrātas caurplūstošās dividendes, var veidoties tāda situācija, ka attiecīgajā gadā šim nodokļa maksātājam būs jāmaksā nodokļa piemaksa, kuru tajā pašā gadā, sadalot peļņu, nebūs iespējams izmantot ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamā objekta samazināšanai.

Sadalot peļņu, nodokļa maksātājs ir tiesīgs saskaņā ar Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 6. pantu samazināt uzņēmumu ienākuma nodokļa apliekamo bāzi par uzkrātajām caurplūstošajām dividendēm. Turklāt nav ierobežots laiks, kādā šo atvieglojumu var izmantot. Ar nodokļa piemaksas ieviešanu tādām nodokļa maksātājam, kuram ir uzkrātas caurplūstošās dividendes un kuram bijuši zaudējumi, nav liegta iespēja izmantot Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 6. pantā paredzēto nodokļa atbrīvojumu. Taču šādam nodokļa maksātājam var būt grūti izmantot Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 17. panta 7.¹ daļā ietvertās tiesības samazināt ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo objektu par iepriekš samaksāto nodokļa piemaksu. Līdz ar to var rasties jautājums, vai pašreizējais nodokļa piemaksas regulējums netieši nepadara paredzēto ar caurplūstošajām dividendēm saistīto atvieglojumu tik neefektīvu, ka tas pēc būtības nav izmantojams.

No direktīvas 2011/96 neizriet prasība atbrīvot no uzņēmumu ienākuma nodokļa uzņēmuma peļņu, kas radusies citā taksācijas periodā un citas saimnieciskās darbības rezultātā. Direktīva 2011/96 arī neprasa nodrošināt to, lai nodokļa maksātājam būtu iespēja bez nodokļiem izmaksāt dalībniekiem peļņu tādā apmērā, kas atbilst uzkrātajām caurplūstošajām dividendēm (īpaši ja šīs dividendes ir izmantotas nodokļa maksātāja zaudējumu segšanai).

10. Pieaicinātā persona – Dr. oec. Māris Jurušs – norāda, ka uzņēmumu ienākuma nodokļa piemērošana lielā mērā ir atkarīga no nodokļa maksātāja lēmuma sadalīt peļņu.

Apstrīdētās normas ir pieņemtas, ievērojot normatīvajos aktos noteikto kārtību. Pieteikuma iesniedzējas tiesību uz īpašumu ierobežojuma leģitīmais mērķis ir nodrošināt valsts budžeta ieņēmumus un fiskālo stabilitāti, kā arī veicināt sabiedrības labklājību. Apstrīdētās normas nerada pārmērīgu slogu, jo finanšu joma ir viena no pelnošākajām. Šīs jomas uzņēmumi gūst ievērojamu peļņu, kas ļauj tiem segt uzņēmumu ienākuma nodokļa piemaksu. Šie uzņēmumi ir labi sagatavoti nodokļu plānošanai un spēj efektīvi pārvaldīt savas finanšu saistības, arī

nodokļu maksājumus. Tas nozīmē, ka šie uzņēmumi spēj arī pielāgoties papildu izmaksām, neapdraudot savu finansiālo stabilitāti.

Direktīvas 2011/96 mērķis ir novērst caurplūstošo dividenžu dubultu aplikšanu ar nodokli mātesuzņēmuma līmenī. Taču tā nenosaka caurplūstošo dividenžu definīciju, nedz arī izņēmumus, ierobežojumus vai īpašus noteikumus, piemēram, caurplūstošo dividenžu turēšanas ilgumu. Direktīvas 2011/96 prasības Latvijā ir pārņemtas ar Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumu. Šā likuma 6. pants paredz caurplūstošo dividenžu, arī uzkrāto, atbrīvojumu no nodokļa. Nodokļa piemaksas aprēķinā atbilstoši Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 4.¹ panta ceturtais daļas 4. punktam ir ietverts caurplūstošo dividenžu atbrīvojums no piemaksas.

Tādējādi gan pirmstaksācijas gadā saņemtās, gan peļņas sadalē izmantotās un izmaksātās caurplūstošās dividendes netiek apliktas ar uzņēmumu ienākuma nodokli. Apstrīdētās normas nedz tieši, nedz netieši nenosaka pienākumu maksāt šo nodokli vai nodokļa piemaksu par caurplūstošajām, arī uzkrātajām, dividendēm.

Apstrīdētās normas netieši ietekmē uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķinu un samaksas kārtību. Uzņēmumi var uzkrāt caurplūstošās dividendes un izmantot tās, lai nākamajos taksācijas periodos samazinātu ar nodokli aplikamo bāzi. Apstrīdētās normas var radīt situāciju, ka uzņēmumam ilgstoši neveidojas uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības, jo ar nodokli aplikamā bāze tiek pilnībā vai gandrīz pilnībā samazināta par uzkrātajām caurplūstošajām dividendēm.

Satversmes tiesa secināja:

11. Izskatāmā lieta ir ierosināta par Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 4.¹ panta pirmās, otrās un ceturtais daļas un 17. panta 7.¹ daļas atbilstību Satversmes 105. panta pirmajam un trešajam teikumam. Satversmes tiesa, vērtējot minēto likuma normu satversmību, 2025. gada 28. martā pieņēma spriedumu lietā Nr. 2024-04-01 "Par Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 4.¹ panta pirmās, otrās un ceturtais daļas, 17. panta 7.¹ daļas un pārejas noteikumu 52. punkta atbilstību

Latvijas Republikas Satversmes 91. panta pirmajam teikumam un 105. panta pirmajam un trešajam teikumam” (turpmāk – spriedums lietā Nr. 2024-04-01).

Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 29. panta pirmās daļas 5. punktu tiesvedību lietā var izbeigt ar Satversmes tiesas lēmumu līdz sprieduma pasludināšanai, ja pasludināts spriedums citā lietā par to pašu prasījuma priekšmetu. Lai lemtu par tiesvedības izbeigšanu uz šā pamata, jānoskaidro, vai ir spēkā stājies spriedums par tās pašas apstrīdētās normas atbilstību tai pašai augstāka juridiska spēka tiesību normai un vai izskatāmās lietas tiesību jautājums, ņemot vērā šīs lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, ir atrisināts.

Pieteikuma iesniedzēja norāda, ka apstrīdētās normas aizskar tās tiesības uz īpašumu, jo tai ir uzlikts pienākums maksāt nodokļa piemaksu un tai nebūs iespēju īstenot Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 17. panta 7.¹ daļā noteiktās tiesības, proti, ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo objektu samazināt par iepriekš samaksāto nodokļa piemaksu. Tāpat apstrīdētās normas netieši liekot Pieteikuma iesniedzējai maksāt uzņēmumu ienākuma nodokli par uzkrātajām caurplūstošajām dividendēm, un tādējādi esot pārkāpts direktīvas 2011/96 4. panta 1. punkta “a” apakšpunktā ietvertais nodokļu dubultas uzlikšanas aizliegums. Arī tādā veidā Pieteikuma iesniedzējas ieskatā ir aizskartas tās tiesības uz īpašumu.

12. Spriedumā lietā Nr. 2024-04-01 Satversmes tiesa konstatēja, ka nebanku kreditēšanas nozarē rentabilitātes rādītāji bija augsti, bet valsts budžetā samaksātais uzņēmumu ienākuma nodoklis kopš 2018. gada, kad tika ieviesta atliktā šā nodokļa maksāšanas sistēma, ievērojami samazinājies. Tādēļ, lai nodrošinātu regulāru uzņēmumu ienākuma nodokļa samaksu valsts ieņēmumos un sekmētu sabiedrības labklājību, bija nepieciešams pārskatīt finanšu sektoram noteikto uzņēmumu ienākuma nodokļa maksāšanas režīmu (*sal. Satversmes tiesas 2025. gada 28. marta sprieduma lietā Nr. 2024-04-01 19.2., 19.3. un 20.2. punkts*). Rezultātā ar apstrīdētajām normām tika noteikts, ka katru gadu no iepriekšējā taksācijas gada peļņas aprēķināma un maksājama nodokļa piemaksa. Satversmes tiesa vērtēja gan jaunā nodokļa maksāšanas režīma pieņemšanas apstākļus, gan to, vai likumdevējs nav rīkojies patvaļīgi, mainot šo

režīmu attiecībā uz patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzējiem, gan arī to, vai nepastāv alternatīvi līdzekļi, kas mazāk ierobežotu personu pamattiesības.

Satversmes tiesa analizēja, kādu ietekmi uz patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzēju darbību atstājusi nodokļa piemaksas sistēmas spēkā stāšanās. Tā atzina, ka šie nodokļu maksātāji arī pēc apstrīdēto normu spēkā stāšanās ir sekmīgi darbojušies attiecīgajā tirgus segmentā (*sk. Satversmes tiesas 2025. gada 28. marta sprieduma lietā Nr. 2024-04-01 22.1. punktu*).

Satversmes tiesa vērtēja arī to, vai nodokļa piemaksas maksājums nerada nesamērīgu slogu, proti, vai piemērotais nodoklis pēc sava rakstura nav konfiscējošs. Spriedumā lietā Nr. 2024-04-01 tika atzīts, ka lēmums par peļņas sadali ir patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzēja brīva, ekonomiskos apsvērumos balstīta izvēle, nevis juridisks pienākums. Kapitālsabiedrības dalībniekiem ir svarīgi vērtēt šāda lēmuma ietekmi uz kapitālsabiedrības turpmāko naudas plūsmu un likviditātes rādītājiem. Turklāt Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 17. panta 7.¹ daļā ir paredzēta iespēja ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo objektu samazināt par iepriekš samaksāto nodokļa piemaksu. Tādējādi nodokļa piemaksa ietekmē uzņēmuma naudas plūsmu un likviditātes rādītājus līdzīgi kā jebkura cita uzņēmumu ienākuma nodokļa sistēma, kas paredz ikgadēju nodokļa maksājumu. Satversmes tiesa atzina, ka ar apstrīdētajām normām noteiktā uzņēmumu ienākuma nodokļa piemaksas sistēma pēc sava rakstura nav konfiscējoša (*sal. Satversmes tiesas 2025. gada 28. marta sprieduma lietā Nr. 2024-04-01 22.2. punkts*).

Tādējādi Satversmes tiesa, vērtējot arī likumdevēja noteikto iespēju neierobežoti ilgā laikā ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo objektu samazināt par iepriekš samaksāto nodokļa piemaksu, atzina, ka labums, ko iegūst sabiedrība, ir lielāks par atsevišķu nodokļa maksātāju tiesību ierobežojumu un apstrīdētās normas atbilst Satversmes 105. panta pirmajam un trešajam teikumam.

Savukārt Pieteikuma iesniedzēja norāda, ka tai, sākot ar 2025. gadu, nodokļa piemaksa varētu veidoties vairāku tūkstošu *euro* apmērā, bet uzņēmumu ienākuma nodoklis vēl ilgu laiku būs 0 *euro*, jo tā izmantos uzkrātās caurplūstošās dividendes. Tādēļ Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 17. panta 7.¹ daļā

paredzēto tiesību īstenošanai būšot nepieciešams ilgs laiks un Pieteikuma iesniedzēja faktiski nevarēsot izmantot iespēju ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo objektu samazināt par iepriekš samaksāto nodokļa piemaksu.

Mainoties uzņēmumu ienākuma nodokļa administrēšanas kārtībai, atsevišķiem patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzējiem var rasties neērtības. Tā tas ir arī Pieteikuma iesniedzējas gadījumā. Taču tās situāciju var ietekmēt dažādi faktori: pašas veiktā saimnieciskā darbība, tās rezultātā gūtā peļņa vai radušies zaudējumi, saņemto caurplūstošo dividenžu apmērs turpmākajos taksācijas gados, īstenotā dividenžu izmaksas politika u. tml. Turklāt no pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzēja lemj ne tikai par savu saimniecisko darbību, bet arī par savu meitasuzņēmumu saimniecisko darbību. Tā meitasuzņēmumiem sniedz uzņēmējdarbības atbalsta pakalpojumus un kā šo uzņēmumu akcionāre pieņem lēmumus par peļņas sadali.

Patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzējiem, tostarp Pieteikuma iesniedzējai, turpmāk, plānojot savu komercdarbību, jāērķinās ar jaunu uzņēmumu ienākuma nodokļa režīmu. Tas var prasīt zināmus pielāgojumus un izmaiņas patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzēja darbībā vai dividenžu izmaksas politikā un līdz ar to ietekmēt arī tā laikposma ilgumu, kurā patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzējs varēs izmantot iespēju ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo objektu samazināt par iepriekš samaksāto nodokļa piemaksu.

Līdz ar to prasījums daļā par apstrīdētajās normās patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzējiem noteikto pienākumu maksāt nodokļa piemaksu un paredzētajām iespējām īstenot Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 17. panta 7.¹ daļā ietvertās tiesības ir izspriests un tiesvedība šajā daļā, pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 29. panta pirmās daļas 5. punktu, ir izbeidzama.

13. Izskatāmajā lietā Pieteikuma iesniedzēja norāda, ka apstrīdētās normas neatbilst Satversmes 105. panta pirmajam un trešajam teikumam arī tāpēc, ka tās pieļauj uzņēmumu ienākuma nodokļa uzlikšanu peļņai vispirms meitasuzņēmumā un pēc tam – mātesuzņēmumā.

Pieteikuma iesniedzēja ir patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzēja, kura ietilpst uzņēmumu grupā un kurai ir vairāki Eiropas Savienības dalībvalstīs reģistrēti meitasuzņēmumi, kā arī viens mātesuzņēmums. No meitasuzņēmumiem tā saņem dividendes un tās izmaksā mātesuzņēmumam. Pieteikuma iesniedzēja uzskata, ka likumdevējs nepamatoti, neņemot vērā faktu, ka tā iepriekšējos periodos darbojusies ar zaudējumiem, noteicis tai pienākumu maksāt uzņēmumu ienākuma nodokli par uzkrātajām caurplūstošajām dividendēm. Tas esot pretrunā ar direktīvas 2011/96 4. panta 1. punkta "a" apakšpunktā ietverto nodokļu dubultas uzlikšanas aizliegumu. Šādā aspektā apstrīdēto normu atbilstība Satversmes 105. panta pirmajam un trešajam teikumam spriedumā lietā Nr. 2024-04-01 nav vērtēta.

Saeima ir sniegusi atbildes rakstu un pieaicinātās personas ir izteikušas savu viedokli par apstrīdēto normu satversmību, analizējot tieši šo konkrēto tiesību jautājumu.

Līdz ar to izskatāmajā lietā risināmais tiesību jautājums par apstrīdēto normu atbilstību Satversmes 105. panta pirmajam un trešajam teikumam tiktāl, ciktāl tās atbilstoši pieteikumā norādītajam Pieteikuma iesniedzējai kā patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzējai paredz pienākumu maksāt uzņēmumu ienākuma nodokli par uzkrātajām caurplūstošajām dividendēm, nav izspriests un tiesvedība šajā daļā ir turpināma.

14. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 29. panta pirmās daļas 6. punktu tiesvedību lietā var izbeigt līdz sprieduma pasludināšanai ar Satversmes tiesas lēmumu, ja tiesvedības turpināšana lietā nav iespējama. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktam tiesības iesniegt pieteikumu par lietas ierosināšanu par normatīvo aktu vai to daļu atbilstību Satversmei ir personai Satversmē noteikto pamattiesību aizskārums gadījumā. Ja apstrīdētā norma neaizskar personas pamattiesības, tad tiesvedības turpināšana nav iespējama un atbilstoši Satversmes tiesas likuma 29. panta pirmās daļas 6. punktam tiesvedība ir izbeidzama.

Satversmes tiesa atzinusi, ka personas pamattiesību aizskārums ir konstatējams, ja, pirmkārt, Satversmē personai ir ietvertas konkrētas pamattiesības un, otrkārt, tieši apstrīdētā norma aizskar šīs pamattiesības. Aizskārums izpaužas kā tiesību normas tiešas vai tās piemērošanas rezultātā radītas negatīvas tiesiskas sekas attiecībā uz personas pamattiesībām (*sk. Satversmes tiesas 2024. gada 24. janvāra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2023-36-03 5. punktu*).

Līdz ar to Satversmes tiesa vērtēs, vai konkrētajā gadījumā ar apstrīdētajām normām Pieteikuma iesniedzējai ir aizskartas Satversmes 105. panta pirmajā un trešajā teikumā ietvertās pamattiesības.

15. Satversmes 105. panta pirmais un trešais teikums nosaka: “Ikvienam ir tiesības uz īpašumu. [...] Īpašuma tiesības var ierobežot vienīgi saskaņā ar likumu.”

Ar “tiesībām uz īpašumu” Satversmes 105. panta izpratnē saprotamas visas mantiska rakstura tiesības, kuras tiesīgā persona var izlietot par labu sev un ar kurām tā var rīkoties pēc savas gribas. Arī personas naudas līdzekļi ir tiesību uz īpašumu objekts (*sk. Satversmes tiesas 2020. gada 28. septembra sprieduma lietā Nr. 2019-37-0103 15.2. punktu*). Tādējādi patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzēju finanšu līdzekļu aizsardzība ietilpst Satversmes 105. panta pirmajā un trešajā teikumā nostiprināto tiesību uz īpašumu tvērumā.

15.1. Pieteikuma iesniedzēja norāda, ka laikā no 2018. gada līdz 2022. gada beigām tai bijuši zaudējumi, kurus tā sedza ar daļu no caurplūstošajām dividendēm, un šajā periodā veidojās arī caurplūstošo dividenžu uzkrājums. Zaudējumu segšanai izmantotās caurplūstošās dividendes tai vajagot atgūt ar peļņu no savas saimnieciskās darbības, lai minētās dividendes pilnā apmērā varētu pārskaitīt mātesuzņēmumam. Tādējādi Pieteikuma iesniedzējas peļņu šobrīd faktiski veidojot tikai caurplūstošās dividendes. Nodokļa piemaksas bāzes aprēķinā minētos iepriekšējo gadu zaudējumus, kuru samazināšanai izmantotas caurplūstošās dividendes, nevarot ņemt vērā. Aprēķinot nodokļa piemaksu, neesot ļauts piemērot Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 6. panta otrajā daļā ietvertās tiesības samazināt apliekamo ienākumu par uzkrātajām caurplūstošajām dividendēm, proti, nodokļa piemaksas bāzi drīkstot samazināt tikai par

pirmstaksācijas gadā saņemtajām caurplūstošajām dividendēm. Tādējādi tajā gadā, kad Pieteikuma iesniedzējas pašas peļņa būs lielāka par saņemtajām caurplūstošajām dividendēm, tā nepamatoti tikšot uzskatīta par pašas Pieteikuma iesniedzējas saimnieciskās darbības rezultātu. Attiecīgi tai vajadzēšot maksāt nodokļa piemaksu. Taču peļņa, kad tā tiks sadalīta, tikšot ieskaitīta iepriekšējo gadu zaudējumu segšanai izmantoto caurplūstošo dividenžu summā. Tādējādi sadalāmā peļņa sastāvēšot tikai no uzkrātajām caurplūstošajām dividendēm un uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzes apmērs samazināšoties līdz 0 *euro*. Tātad šis nodoklis netikšot maksāts. Šāda situācija atkārtosoties vairākus gadus, jo Pieteikuma iesniedzējai caurplūstošās dividendes uzkrātas vairāku miljonu *euro* apmērā. Līdz ar to radīšoties tāda situācija, ka nodokļa piemaksa ilgstoši pārsniegs nodokļa summu.

Apkopojot iepriekš minēto: Pieteikuma iesniedzējai iepriekšējos gados bijuši zaudējumi, ko tā segusi no uzkrātajām caurplūstošajām dividendēm, un attiecīgo summu tai vajagot atgūt ar savas saimnieciskās darbības peļņu. Tā kā nodokļa piemaksas bāze nevar tikt samazināta par uzkrātajām caurplūstošajām dividendēm, kas izmantotas zaudējumu segšanai, apstrīdētajās normās paredzēts, ka uzņēmumu ienākuma nodoklis jāmaksā par uzkrātajām caurplūstošajām dividendēm. Tādējādi pēc būtības tiekot pieļauts, ka uzņēmumu ienākuma nodoklis peļņai vispirms tiek uzlikts meitasuzņēmumā un pēc tam – mātesuzņēmumā. Tas esot pretrunā ar direktīvas 2011/96 4. panta 1. punkta “a” apakšpunktā ietverto nodokļu dubultas uzlikšanas aizliegumu. Tādā veidā esot nepamatoti aizskartas Pieteikuma iesniedzējas tiesības uz īpašumu, jo tai vajagot rast papildu finanšu līdzekļus nodokļa piemaksas samaksai.

Ņemot vērā minēto, jānoskaidro, vai izskatāmajā lietā ir aizskartas Pieteikuma iesniedzējas tiesības uz īpašumu, un tāpēc nepieciešams pārbaudīt, vai no apstrīdētajām normām izriet pienākums maksāt uzņēmumu ienākuma nodokli par uzkrātajām caurplūstošajām dividendēm.

15.2. Satversmes tiesa atzinusi: noskaidrojot nacionālo tiesību normu saturu un piemērojot tās, jāņem vērā Eiropas Savienības tiesību normas un Eiropas

Savienības Tiesas judikatūrā nostiprinātā to interpretācija (*sal. Satversmes tiesas 2020. gada 11. jūnija sprieduma lietā Nr. 2019-12-01 23.1. punkts*).

Līguma par Eiropas Savienības darbību 49. pantā ir paredzēta brīvība veikt uzņēmējdarbību, un tā ietver dalībvalstu pilsoņu tiesības dibināt un vadīt uzņēmumus ar tādiem pašiem noteikumiem, kādus saviem pilsoņiem paredz reģistrācijas dalībvalsts tiesību akti. Šī brīvība ietver arī tiesības veikt savu darbību attiecīgajā dalībvalstī ar meitassabiedrības, filiāles vai pārstāvniecības starpniecību (*sk. Eiropas Savienības Tiesas 2011. gada 15. septembra sprieduma lietā C-310/09 “Accor” 30. un 39. punktu un 2017. gada 17. maija sprieduma lietā C-68/15 “X” 39. punktu*).

Apstrīdētās normas ir iekļautas Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumā, ar kuru ir pārņemta direktīva 2011/96. Šīs direktīvas preambulas 4. apsvērums paredz, ka ierobežojumiem, grūtībām vai traucējumiem, ko rada dalībvalstu nodokļu noteikumi, nevajadzētu ietekmēt peļņas sadali uzņēmumu grupā. Šā iemesla dēļ jāparedz tādi nodokļu noteikumi, kas ir neitrāli, lai uzņēmumi varētu piemēroties iekšējā tirgus prasībām, celt ražīgumu un uzlabot starptautisko konkurētspēju.

Lai nodrošinātu, ka meitasuzņēmuma, kura juridiskā adrese atrodas vienā dalībvalstī, peļņas sadale citā dalībvalstī reģistrētam mātesuzņēmumam no nodokļu viedokļa būtu neitrāla, direktīvas 2011/96 preambulas 3. apsvērumā noteikts, ka šāda peļņa jāatbrīvo no nodokļa, kas ieturams izcelsmes vietā, un jānovērš nodokļu dubulta uzlikšana, proti, jānovērš tāda situācija, ka sadalītā peļņa pirmām kārtām tiktu aplikta ar nodokli meitasuzņēmuma līmenī un otrām kārtām – mātesuzņēmuma līmenī (*sal. Eiropas Savienības Tiesas 2022. gada 12. maija sprieduma lietā C-556/20 “Schneider Electric u. c.” 44. un 45. punkts*).

Direktīvas 2011/96 4. panta 1. punktā noteikts, ka gadījumā, ja mātesuzņēmums no tā meitasuzņēmuma, kas reģistrēts citā dalībvalstī, saņem sadalītu peļņu, dalībvalsts var izvēlēties vienu no šajā pantā paredzētajām sistēmām. Šā punkta “a” apakšpunkts paredz atbrīvojuma no nodokļa sistēmu, proti, mātesuzņēmuma valstij jāatturas no nodokļa uzlikšanas šādai peļņai. Savukārt “b” apakšpunkts paredz atskaitīšanas sistēmu, proti, mātesuzņēmuma

valstij šāda peļņa jāapliek ar nodokli, bet jāļauj mātesuzņēmumam no maksājamā nodokļa summas atskaitīt to uzņēmumu ienākuma nodokļa daļu, kuru samaksājis meitasuzņēmums.

15.3. No Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 4.¹ panta ceturtais daļas 2., 3. un 4. punkta izriet, ka nodokļa piemaksu aprēķina, par pamatu ņemot pirmstaksācijas gada peļņu, kuru atļauts samazināt par tajā pašā gadā saņemtajām caurplūstošajām dividendēm. Šīs normas neparedz, ka būtu ņemami vērā finanšu dati vai cita informācija par iepriekšējiem taksācijas gadiem. Tātad gadījumā, ja pirmstaksācijas gada finanšu aprēķinu rezultātā veidojas bāze nodokļa piemaksai, tā var veidoties tikai par tādu peļņu, kas gūta paša patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzēja saimnieciskās darbības rezultātā. Arī tad, ja zaudējumu segšanai izmantotās caurplūstošās dividendes jāatgūst ar peļņu no savas saimnieciskās darbības, tā ir Pieteikuma iesniedzējas pašas gūtā peļņa tajā gadā, kad tā veidojusies. Līdz ar to nav pamatoti pieņemt, ka tās saimnieciskajā darbībā gūtā peļņa faktiski būtu uzskatāma par caurplūstošajām dividendēm, par kurām nav maksājama nodokļa piemaksa.

Arī Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 6. panta pirmā un otrā daļa noteic, ka uzņēmumu ienākuma nodoklis nav jāmaksā par caurplūstošajām dividendēm. Tomēr tad, ja taksācijas periodā saņemto caurplūstošo dividenžu apjoms ir lielāks par aprēķināto dividenžu apmēru, caurplūstošās dividendes var attiecināt uz nākamajiem taksācijas periodiem. Tas nozīmē, ka patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzējs tās var izmantot ne tikai tajā gadā, kad tās saņemtas no meitasuzņēmuma, bet arī turpmākajos gados. Tātad, lemjot par peļņas sadali, var tikt izmantotas uzkrātās caurplūstošās dividendes, tādējādi samazinot uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi. Par šādām uzkrātajām caurplūstošajām dividendēm nodoklis nav jāmaksā.

Tādējādi caurplūstošās dividendes, kas saņemtas no meitasuzņēmuma, kurš tā rezidences valstī ir uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātājs, vai tādas dividendes, no kurām to izmaksas valstī ir ieturēts nodoklis, Latvijā nav atkārtoti apliekamas ne ar nodokļa piemaksu, ne ar uzņēmumu ienākuma nodokli. Atšķiras tikai tas, kādus finanšu datus patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzējs var

iekļaut konkrētās valsts budžetā veicamā maksājuma bāzes aprēķinā. Tomēr secināms, ka Latvijā ieviesta direktīvas 2011/96 4. panta 1. punkta “a” apakšpunktā noteiktā atbrīvojuma no nodokļa sistēma.

Eiropas Savienības Tiesa atzinusi, ka ar direktīvas 2011/96 4. panta 1. punkta “a” apakšpunktu dalībvalstīm ir aizliegts uzlikt nodokļus mātesuzņēmumam par meitasuzņēmuma sadalīto peļņu, nenošķirot, vai mātesuzņēmuma aplikšana ar nodokli ir šīs peļņas saņemšana vai pārdale. Šāds aizliegums attiecas arī uz valsts tiesisko regulējumu, kas gan pats par sevi neparedz mātesuzņēmuma saņemto dividendžu aplikšanu ar nodokli, tomēr var radīt tādas sekas, ka mātesuzņēmums tiek netieši aplikts ar nodokļiem no šīm dividendēm (*sal. Eiropas Savienības Tiesas 2019. gada 19. decembra sprieduma lietā C-389/18 “Brussels Securities” 37. punkts un 2025. gada 13. marta sprieduma lietā C-135/24 “John Cockerill” 34. punkts*).

Kā izriet no Eiropas Savienības Tiesas judikatūras, noskaidrojot, vai mātesuzņēmums tiek netieši aplikts ar nodokļiem, jāvērtē, vai dalībvalsts regulējums var radīt tam lielāku nodokļu slogu, nekā tas būtu gadījumā, ja caurplūstošās dividendes būtu izslēgtas no nodokļu bāzes. Ja var tikt ietekmēts mātesuzņēmuma nodokļu slogs, tad šis uzņēmums tiek netieši aplikts ar nodokli (*sal. Eiropas Savienības Tiesas 2019. gada 19. decembra sprieduma lietā C-389/18 “Brussels Securities” 53. punkts un 2025. gada 13. marta sprieduma lietā C-135/24 “John Cockerill” 45. punkts*).

Ņemot vērā minēto, jāvērtē, vai apstrīdētās normas pieļauj situāciju, ka Pieteikuma iesniedzējas uzkrātās caurplūstošās dividendes tiek netieši apliktas ar uzņēmumu ienākuma nodokli.

16. Pieteikuma iesniedzēja uzskata, ka, sadalot peļņu, tā būs spiesta neizmantojot tiesības uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi samazināt par uzkrātajām caurplūstošajām dividendēm. No tās sniegtā skaidrojuma izriet: ja, piemēram, tai 2024. gadā peļņa būtu 17 000 000 *euro*, tad ar nodokļa piemaksu aplikamās bāzes samazināšanai tiktu izmantotas 2024. gadā saņemtās caurplūstošās dividendes 15 000 000 *euro*. Par atlikušajiem 2 000 000 *euro* tai būtu jāmaksā nodokļa

piemaksa. Ja Pieteikuma iesniedzēja lemtu par peļņas sadali, tad tā par šiem atlikušajiem 2 000 000 *euro* neizmantotu savas tiesības samazināt nodokļa bāzi par uzkrātajām caurplūstošajām dividendēm. Tikai šādā gadījumā Pieteikuma iesniedzēja varētu aprēķināt uzņēmumu ienākuma nodokli un nodrošināt sev iespēju izmantot nodokļa piemaksu kā daļēju šā nodokļa ieskaitu.

16.1. Satversmes tiesa jau iepriekš atzinusi, ka nodokļa piemaksa ietekmē uzņēmuma naudas plūsmu un likviditātes rādītājus līdzīgi kā jebkura cita uzņēmumu ienākuma nodokļa sistēma, kas paredz ikgadēju nodokļa maksājumu (*sk. Satversmes tiesas 2025. gada 28. marta sprieduma lietā Nr. 2024-04-01 22.2. punktu*). Taču tas pats par sevi nenozīmē, ka Pieteikuma iesniedzējai tiktu radīts lielāks nodokļu slogs tikai tāpēc vien, ka tās sadalāmā peļņa pilnībā vai daļēji sastāv no uzkrātajām caurplūstošajām dividendēm. Ar nodokļa piemaksas regulējumu mijiedarbībā ar Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 6. panta pirmo un otro daļu ir nodrošināts, ka caurplūstošās dividendes netiek apliktas ar nodokli ne to saņemšanas brīdī, kad tiek aprēķināta nodokļa piemaksa, ne brīdī, kad tās, sadalot peļņu, tiek izmaksātas tālāk un tiek aprēķināts uzņēmumu ienākuma nodoklis.

16.2. Tajā pašā laikā varētu veidoties arī tāda situācija, ka nodokļa piemaksas apmērs pārsniedz maksājamā nodokļa apmēru. Šāda situācija var veidoties arī Pieteikuma iesniedzējas gadījumā, jo tā darbojusies ar zaudējumiem un tie segti ar uzkrātajām caurplūstošajām dividendēm. Tomēr nevar piekrist Pieteikuma iesniedzējai, ka tā būs spiesta no uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzes izslēgt uzkrātās caurplūstošās dividendes, lai veidotos maksājamais nodoklis, ko var samazināt par samaksāto nodokļa piemaksu.

Saskaņā ar Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 17. panta 7.¹ daļu patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzējam ir tiesības hronoloģiskā secībā samazināt aprēķināto uzņēmumu ienākuma nodokli par iepriekš samaksāto nodokļa piemaksu. Šīs tiesības var nebūt iespējams izmantot tajā pašā gadā, kad aprēķināti un veikti šā nodokļa maksājumi. Lai novērstu šādas situācijas negatīvo ietekmi uz patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzēju finanšu slogu, likumdevējs paredzējis, ka uzņēmumu ienākuma nodoklī neieskaitīto nodokļa

piemaksas daļu var pārnest uz nākamajiem taksācijas gadiem. Turklāt šī pārvešana nav ierobežota laikā.

Gan peļņas gūšana, gan zaudējumu rašanās un to segšanas kārtība ir atkarīga no komersanta saimnieciskās darbības un stratēģiskajām izvēlēm. Arī tas, ka Pieteikuma iesniedzējai iepriekšējos gados (no 2018. gada līdz 2022. gada beigām) bijuši zaudējumi un tie segti ar uzkrātajām caurplūstošajām dividendēm, kuras tiek izmaksātas pat vēl vēlāk nekā sešus gadus pēc to saņemšanas no meitasuzņēmuma, ir bijis tieši saistīts ar Pieteikuma iesniedzējas lēmumiem par savas saimnieciskās darbības organizēšanu.

Tādējādi patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzējs, kas nevar nekavējoties izmantot Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 17. panta 7.¹ daļā ietvertās tiesības, proti, samazināt ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo objektu par iepriekš samaksāto nodokļa piemaksu, var izvēlēties šīs tiesības īstenot vēlāk, nākamajos taksācijas gados, vai veikt citas darbības, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu sev iespēju šīs tiesības izmantot konkrētajā gadā. Minētās darbības var ietvert dažādas stratēģiskas izvēles attiecībā uz peļņu un tās sadali.

Satversmes tiesa jau iepriekš atzinusi, ka Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 4.¹ pants neparedz obligātu pienākumu lemt par peļņas sadali. Lēmums par to ir patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzēja brīva, ekonomiskos apsvērumos balstīta izvēle, nevis juridisks pienākums (*sk. Satversmes tiesas 2025. gada 28. marta sprieduma lietā Nr. 2024-04-01 22.2. punktu*). Tas nozīmē arī Pieteikuma iesniedzējas tiesības lemt, ko ietvers tās sadalāmā peļņa.

16.3. Nacionālās tiesību normas var interpretēt atbilstoši Eiropas Savienības tiesību normām, ņemot vērā valsts tiesības kopumā un piemērojot tajās atzītās interpretācijas metodes, ja tiek nodrošināta šajā lietā piemērojamās direktīvas pilnīga efektivitāte un rasts risinājums, kurš atbilst tās mērķim (*sk. Eiropas Savienības Tiesas 2024. gada 11. jūlija sprieduma lietā C-279/23 "Skarb Państwa" 29. un 30. punktu*).

Apstrīdētās normas interpretējamas tā, lai tās atbilstu direktīvai 2011/96 un tiktu nodrošināta šīs direktīvas ievērošana. Ar tām ir novērsta uzņēmumu ienākuma nodokļa dubulta uzlikšana uzkrātajām caurplūstošajām dividendēm.

Nedz no apstrīdēto normu teksta, nedz arī no likumdevēja nolūka neizriet, ka apstrīdētās normas uzliktu Pieteikuma iesniedzējai lielāku nodokļu slogu, nekā tad, ja uzkrātās caurplūstošās dividendes būtu izslēgtas no nodokļa bāzes. Tas, ka atsevišķos gadījumos patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzējiem pašu veiktās saimnieciskās darbības vai dividenžu izmaksas politikas dēļ var būt nepieciešams ilgāks laiks, lai tie varētu izmantot Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 17. panta 7.¹ daļā ietvertās tiesības samazināt ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo objektu par iepriekš samaksāto nodokļa piemaksu, pats par sevi nenozīmē, ka uzkrātās caurplūstošās dividendes ar uzņēmumu ienākuma nodokli tiek apliktas dubultā. Pieteikuma iesniedzēja netiek aplikta ar uzņēmumu ienākuma nodokli ne tieši, ne netieši attiecībā uz uzkrātajām caurplūstošajām dividendēm.

Tādējādi apstrīdētās normas nerada Pieteikuma iesniedzējai Satversmes 105. panta pirmajā un trešajā teikumā ietverto tiesību uz īpašumu aizskārums.

Līdz ar to tiesvedības turpināšana izskatāmajā lietā nav iespējama.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 29. panta pirmās daļas 5. un 6. punktu, Satversmes tiesa

nolēma:

izbeigt tiesvedību lietā “Par Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 4.¹ panta pirmās, otrās un ceturtās daļas un 17. panta 7.¹ daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 105. panta pirmajam un trešajam teikumam”.

Lēmums nav pārsūdzams.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja

Irēna Kucina